

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 441/2025
23.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Тајане Матковић Стефановић председника већа, Јасминке Обућине и Весне Мاستиловић, чланова већа, одлучујући у парници тужиоца 3D ПРОЈЕКТ ДОО Кикинда, чији је пуномоћник Дејан Мудринић адвокат у ..., против туженог ГРАД КИКИНДА, чији је заступник Градски правобранилац града Кикинда, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2706/2024 од 06.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2025. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж 2706/2024 од 06.03.2025. године и пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1102/23 од 21.03.2024. године, па се пресуђује:

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца да се обавезе тужени да му исплати износ од 109.432.180,01 динарaса законском затезном каматом од 25.10.2014. године до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 1.552.789,35 динара у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 1102/23 од 21.03.2024. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати укупан износ од 109.432.180,01 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 25.10.2014. године до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 2.226.673,39 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2706/24 од 06.03.2025. године одбијена је жалба туженог и потврђена је пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1102/23 од 21.03.2024. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију из свих законом предвиђених разлога.

У одговору на ревизију, тужилац је оспорио све ревизијске наводе. Трошкове је тражио.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога у складу са чланом 408. Закона о парничном поступку, ревизијски суд је утврдио да је ревизија туженог основана.

У донешењу другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, при чему тужени не указује на битну повреду учињену пред другостепеним судом.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, по расписаном тендеру за поверу послова на изградњи путних коридора од моста на реци Тиси код Аде до Новог Бечеја, до Чоке преко Падеја и Кикинде, преко Иђоша, а за који пројекат је Фонд за капитална улагања АП Војводине био финансијер, а правни претходник туженог - „Дирекција за изградњу града“ Кикинде носилац пројекта, посао је добила компанија „Војпут“, као извођач радова, са којим је закључен Уговор о извођењу радова. Потом је компанија „Војпут“ закључила уговор за извођење радова са „Промист“ доо из Новог Сада, као подизвођачем, и то како за прву, тако касније и за другу фазу радова. „Промист“ је закључио Уговор за извођење радова са овде тужиоцем као подизвођачем радова. Фактички једини извођач радова на терену био је тужилац, који је приступио извођењу радова у складу са обавезама из закљученог уговора са извођачем и пројектном документацијом.

Током радова појавио се проблем у вези непредвиђених, накнадних и неопходних радова који су били хитне природе. Даном отпочињања извођења радова, 05.07.2010. године, тужилац је почео да води грађевинску документацију, која је вођена и од стране „Промист“ доо и компаније „Војпут“, које су се међусобно подударале. Правни претходник туженог, ЈП „Дирекција за изградњу града“ Кикинда поставио је надзорног органа, АА, који је надзирао ток градње и фактички издавао налоге извођачу радова, тужиоцу и обавештавао писаним путем правног претходника туженог, као инвеститора, о току послова и појави проблема на градилишту услед учесталих и огромних падавина, лошег квалитета земљишта те деонице, високог нивоа подземних вода. Наведене околности су биле објективне природе и изискивале су повећање количине изведених радова, о чему је надзорни орган обавештавао правног претходника туженог, а што је записано у грађевинским дневницима тужиоца и компаније „Војпут“. Правни претходник туженог је обавештавао о наведеном Фонд за капитална улагања АП Војводине, који је о указаним проблемима разматрао на састанку одржаном 25.05.2011. године, када је на записнику констатовано да савет прихвата образложење надзора за појаву вишка радова који су заведени код инвеститора 04.10.2010. године. На записнику од 03.10.2012. године, Фонда за капитална улагања је констатована појава вишкова и непредвиђених радова, о чему је вођена писана преписка између надзора и правног претходника туженог и између правног претходника туженог и Фонда. Надзорни орган правног претходника туженог је у три наврата обавештавао туженог о повећању обима радова, са образложењем и навођењем потребе за извођењем накнадних непредвиђених радова, а и сам правни претходник туженог је више пута обавестио финансијера да је дошло до потребе за извођењем додатних радова и са захтевом да се изради Анекс 3 уговора, за вишкове радова за прву и другу фазу. Правни претходник туженог је

ангажовао судског вештака који је између осталог исказао и вредност изведених радова за прву и другу фазу.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд закључује да ликвидационом управнику правног претходника туженог није могла остати непозната чињеница да је тужилац поверилац ових радова, те да је био дужан да му као познатом повериоцу пошаље писано обавештење о покретању ликвидације у смислу одредбе чл. 534. ст. 1. Закона о привредним друштвима, те како то није учинио, оцењује да је тужба уредна и благовремена, имајући у виду садржину наведене законске одредбе као и чл. 527. ст. 1. Закона о привредним друштвима.

Првостепени суд је става да је у конкретном случају дошло до вишкова радова, који по својој природи представљају хитне непредвиђене радове у смислу чл. 634. Закона о облигационим односима, чија вредност износи 109.432.180,01 динара. Полазећи од закључених уговора између тужиоца и „Промиста“ који предвиђају примену Посебних узанси о грађењу, првостепени суд налази да постоји обавеза туженог да тужиоцу накнади ове радове. Наиме, тужилац је имао сагласност за извођење вишкова радова и од стране лица са којим је уговорио извођење радова („Промист“ доо) и од стране инвеститора, наручиоца посла ЈП „Дирекција за изградњу града“ Кикинда, при чему су радови нужни, јер је њихово извођење било неопходно ради спречавања настанка штете и ради извођења уговорених радова.

Из наведених разлога првостепени суд је усвајио тужбени захтев према туженом, као правном следбенику инвеститора из основног посла ЈП „Дирекције за изградњу града“ Кикинда у ликвидацији, применом члана чл. 612. ЗОО, али налазећи и да обавеза исплате утуженог износа постоји и применом члана 210. ЗОО.

Првостепени суд је закључио да је неоснован приговор недостатка активне легитимације, јер је град Кикинда на основу чл. 4. Одлуке од 22.12.2016. године прихватио да ступи у све затечене облигационе и друге односе засноване на Закону брисаног јавног предузећа као и приговор застарелости потраживања, с обзиром да је тужба поднета 18.01.2016. године, а да су радови који су утужени у овој правној ствари завршени августа 2013. године, те од дана доспелости истих до дана подношења тужбе није протекао рок од 3 године из члана 374. ЗОО.

Првостепени суд оцењује да су неосновани наводи туженог у погледу примене Закона о јавним набавкама, јер се на извршење уговора у конкретном случају примењују општа правила облигационог права, због чега непоштовање процедуре јавних набавки није од утицаја на право тужиоца да од тужиоца захтева цену за радове које је извео.

Другостепени суд прихвата у потпуности разлоге које је дао првостепени суда.

Ценећи ревизијске наводе туженог, правилан је закључак нижестепених судова да тужени град Кикинда као оснивач одговара за обавезе ЈП „Дирекције за изградњу града“, који је у ликвидацији по основу закона, јер над наведеним правним лицем који је оснивач јединица локалне самоуправе не може да се спроведе стечајни поступак, па за обавезе истог солидарно одговара и његов оснивач применом члана 14. Закона о стечају.

Правилан је закључак нижестепених судова да се тужилац као сарадник посланика (подизвођач) може користити правом из члана 612. ЗОО, односно да се може обратити непосредним захтевом за исплату потраживања туженом, као наручиоцу иако није био са истим у непосредном пословном односу, при чему је наручилац у обавези да плати тужиоцу до износа који у моменту подношења захтева дугује посленику-извођачу, под условом да је потраживање тужиоца признато. Међутим предуслов за реализацију наведеног права уз прописана ограничења је, да је предметно потраживање пријављено у ликвидационом поступку.

Следи да су основани наводи туженог као ревидента у погледу постојање обавезе пријављивања потраживања у ликвидационом поступку, независно од чињенице да ли је тужилац био познати поверилац, односно да је познати поверилац.

Одредбама члана 533. и 534. Закона о привредним друштвима регулисано је обавештавање поверилаца о покретању ликвидације.

Оглас о покретању ликвидације објављује се у трајању од 90 дана на интернет страници регистра привредних субјеката и садржи нарочито позив повериоцима да пријаве своје потраживање као и упозорење да ће потраживања повериоца бити преклудирани ако их повериоци не пријаве најкасније у року од 30 дана од дана истека периода трајања огласа. С друге стране, ликвидациони управник је дужан да познатим повериоцима упуту и писмено обавештење о покретању ликвидације друштва најкасније 15 дана од дана почетка ликвидације друштва које обавештење нарочито садржи податак о дану објављивања и периоду трајања огласа о покретању ликвидације као и упозорење да ће потраживање повериоца бити преклудирано ако га не пријави најкасније у року од 30 дана од дана истека периода трајања огласа о покретању ликвидације. Повериоци чије је потраживање утврђено извршном исправом и повериоци у вези са чијим потраживањем против друштва почне да тече парница до почетка ликвидације немају обавезу пријављивања потраживања, а њихова потраживања се сматрају пријављеним у складу са Законом о привредним друштвима.

Применом наведених одредби произлази да је и познати поверилац у обавези да пријави своје потраживање у законском року, јер у противном ће потраживање повериоца бити преклудирано. Пропуштање дужности обавештавања познатог повериоца од стране ликвидационог управника не ослобађа познатог повериоца обавезе да поднесе пријаву потраживања ако жели да реализује своје право на наплату потраживања. Ликвидација друштва почиње даном регистрације одлуке о ликвидацији и објављивањем огласа о покретању ликвидације у складу са законом о регистрацији на интернет страници регистра привредних субјеката, у којем је упућен позив свим повериоцима да у одређеном року пријаве потраживања и наведене последице у случају пропуштања истог. Наведени начин позивања повериоца да пријаве потраживање је примаран начин позивања који је јаван и путем кога се обавештавају сви повериоци па и познати повериоци, односно и тужилац. Последице непријављивања потраживања у законском року су јасне и сноси их сваки поверилац који је по закону обавезан да пријави потраживање у поступку ликвидације, при чему исте не могу бити анулиране позивањем на пропуштање дужности ликвидационог управника да упуту познатом повериоцу писмено обавештење о покретању ликвидације друштва. Закон је изричито предвидео који повериоци друштва у ликвидацији немају обавезу пријављивања потраживања у коју категорију не спада тужилац.

У конкретном случају, тужилац је као подизвођач са „Промист“ доо из Новог Сада, извођачем, закључио Уговоре о извођењу радова из области саобраћаја – изградња путних коридора од моста на реци Тиси код Аде до Новог Бечеја, до Чоке преко Падеја и Кикинде преко Иђоша, прва и друга фаза у којима је констатовано да је предузеће „Промист“ као подизвођач закључило Уговоре о извођењу радова из области саобраћаја - изградња наведених путних коридора са компанијом „Војпут“ из Суботице као извођачом, а у којима је такође констатовано да је „Војпут“ као извођач радова закључио уговоре са ЈП „Дирекцијом за изградњу града“ из Кикинде као инвеститором и Фондом за капитална улагања АП Војводине из Новог Сада као финансијером. Утврђена је чињеница да „Војпут“ из Суботице и „Промист“ доо из Новог Сада нису пријавили своје потраживање у вези предметних накнадних радова у поступку ликвидације, нити је тужилац поднео пријаву потраживања, што има за последицу да је тужилац преклудиран у погледу свог потраживања, па није испуње предуслов за коришћење права од стране тужиоца из члана 612. ЗОО.

Следом наведеног ревизијски суд је преиначио нижестепене одлуке применом члана 416. ЗПП, због погрешне примене материјалног права и одлучио као у изреци пресуде.

Туженом су применом члана 153, 154 и 163. ЗПП досуђени трошкови у погледу којих је постојао одређени захтев и то 798.894,45 динара за заступање на 10 одржаних рочишта, 452.3666,45 динара за састав 6 поднесака, 301.557,96 динара за састав жалбе и ревизије, односно у укупном износу од 1.552.789,35 динара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Татјана Матковић Стефановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић